Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" ese în fiecare ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 168. Brașovŭ, Vinerĭ 28 Iulie (9 Augustŭ) 1889.

Brașovŭ, 27 Iulie.

Pe când împĕratulŭ Germaniei întêmpină primirea cea mai cordială din partea reginei Angliei, care i-a făcutŭ onórea cu totulŭ deosebită de a-lŭ numi admiralŭ de onóre alŭ flotei engleze, o distincțiune, care până acum nu i-s'a făcutŭ nicĭ unui monarchŭ din lume, și pe când în Berlinŭ se aștéptă visita împĕraților̆ Austriei și Rusiei,— pe atuncĭ se ridică din rĕsăritulŭ îndepărtatŭ pe neașteptate unŭ norŭ, care din nou pricinuesce neliniște și neîncredere în susținerea păcii.

E vorba că turburările din Creta potŭ avé urmărĭ mai grave decâtŭ cum s'a credutŭ la începutŭ; e vorba de o intrigă a diplomației ruso-franceze, care a pusŭ pe gândurĭ pe cei din Berlinŭ și care șĭ-arŭ fi alesŭ ca instrumentŭ pe guvernulŭ grecescŭ.

Până acuma Grecii s'au feritŭ de orĭ-ce amestecŭ fățișŭ în turburările de pe insula Creta, și în urma acésta li-s'a și datŭ acelorŭ turburărĭ deocamdată numai o importanță locală.

Acum însĕ vine deodată guvernulŭ Greciei și pune cestiunea intervențiunei în favórea Cretenilorŭ. Se anunță adecă, că Grecia a adresatŭ cu privire la Creta o notă puterilorŭ, prin care cere intervenirea lorŭ pentru regularea cestiunii cretene, dândŭ totodată scutŭ pentru Cretenĭ în contra actelorŭ de violență ale Mohamedanilorŭ. Nota mai ḍice, că Grecia ar fi silită sĕ ia mĕsurĭ, décă Turcia s'ar arăta pré slabă de a asigura viéța și averea creștinilorŭ din Creta.

E clarŭ, că prin acéstă notă circulară situațiunea a devenitŭ multŭ mai seriósă, mai alesŭ după ce se vede, că Grecia procede în conțelegere cu Rusia, alŭ căreia ministru plenipotențiarŭ din Constantinopolŭ a adresatŭ și elŭ Porții o notă cam de acelașŭ cuprinsŭ în favórea Cretei.

Conivența între pașii Greciei și ai Rusiei a deșteptatŭ érășĭ cea mai mare îngrijire, și una din foile vieneze mărturisesce aḍĭ, că stă în puterea Rusiei de a face acum din cestiunea Cretei o cestiune europénă, mai alesŭ décă vede că a sositŭ timpulŭ de a-șĭ începe acțiunea în Orientŭ, ce o pregătesce de atâta timpŭ prin agenții sĕi din Serbia, Bulgaria și Muntenegru.

Câtŭ pentru Cretenĭ, se scie că ei mai alesŭ dela rĕscóla din 1866 încóce stau mereu în cértă cu Turcia și că cu tóte concesiunile ce le-au dobênditŭ de atuncea, avêndŭ guvernulŭ lorŭ propriu, maioritatea creștină a poporațiunei cretene a rĕmasŭ nemulțămită și a declaratŭ clarŭ și limpede, că scopulŭ ei este de a uni insula cu Grecia.

E 'ntrebarea însĕ décă, rupêndu-se Creta de Turcia, vorŭ concede puterile maritime Anglia și Francia de a se uni cu Grecia, și nu vorŭ ridica însĕle pretențiunĭ asupra insulei.

In orĭ-ce casŭ, cererea de intervențiune a puterilorŭ póte numai sĕ complice lucrurile și sĕ facă sĕ isbucnéscă conflictulŭ între puterĭ. Principele Bismarck cu aliații sĕi are dér érășĭ de lucru, ca sĕ potoléscă foculŭ.

DIN AFARĂ.

Foile ruse despre visita împĕr. Vilhelm în Anglia.

Se ḍice, că visitei împĕratului germanŭ în Anglia i-se atribue o mare importanță politică. *„Viedomosti"* din Moscva și *„Grașdanin"* caută a contesta visitei orĭ-ce însemnătate politică, ḍicêndŭ că în urma discursului lui Salisbury în Mansions-House, nu mai póte fi vorba despre o alăturare a Angliei la alianța triplă, deórece Anglia 'șĭ-a declaratŭ în publicŭ deplina sa neatêrnare de liga păcii. In privința acésta decĭ nu va schimba nimicŭ visita împĕratului Vilhelmŭ în Anglia. *„Novoje Vremja"*, ḍice că acéstă visită e o simplă, dér fórte întârḍiată împlinire a unei datorii de curtenire internațională. Nu-i vorbă, raporturile dintre curtea germană și cea englesă s'au îmbunătățitŭ, dér nu așa de multŭ, ca sĕ fiă posibile órecarĭ învoelĭ politice nouĕ între Anglia și Germania. Din contră, tocmai acum se observă în cercurile politice englese nisuința de a da Germaniei sĕ înțelégă, că nu trebue sĕ conteze pe sprijinulŭ Angliei în unele din planurile sale politice. De aceea, cu greu va puté aduce la cale împĕratulŭ Vilhelm învoelĭ politice, carĭ arŭ însemna alăturarea Angliei la alianța triplă. „N. freie Presse" observă la acestea, că „Nordd. Allg. Ztg." însașĭ a atribuitŭ espresŭ visitei o însemnătate politică, ce trece peste simplulŭ scopŭ alŭ curtenirei. In Berlinŭ se vorbesce, că între Salisbury și Herbert Bismarck s'au stabilitŭ învoelĭ asupra cestiunilorŭ coloniale-politice.

Revista flotei englese.

Tóte ḍiarele suntŭ informate, că revista flotei englese de rĕsboiu a fostŭ strălucită. Impĕratulŭ germanŭ a fostŭ viu aclamatŭ. Comunicația între oficerii de marină englesĭ și germanĭ a fostŭ cordială. Judecată Eglesilorŭ specialiștĭ asupra felului de construcțiune a corăbiilorŭ germane de rĕsboiu nu prea e favorabilă; după judecata englesă, corăbiile germane suntŭ prea multŭ eșite din apă, așa că oferŭ inimicului unŭ obiectŭ de țintă pe mare.

Arestarea Metropolitului din Têrnova.

Din Rusciucŭ se scrie unui ḍiarŭ din Odesa, că Clemente, metropolitulŭ Têrnovei, a fostŭ arestatŭ și dusŭ la Șistovŭ cu o escortă de 35 gendarmĭ călărĭ. Arestarea s'a făcutŭ la ordinulŭ directŭ alŭ principelui Ferdinand, în contra voinței ministrului - președinte Stambulov și a ministrului Toncev. Acésta s'a întêmplatŭ din causa ieun vorbirĭ a metropolitului, în care fŭ atăcatŭ principele. Comercianții din Șistovo au depusŭ o cauțiune de 20,000 francĭ, pe basa căreia metropolitulŭ fŭ eliberatŭ. Elŭ se află astăḍĭ în Șistovo, unde aștéptă începerea procedurei criminale în contra lui.

Inarmărĭ bulgare. Proclamarea regatului.

In urma scirei sosite din Pirot, că Bulgaria vrea sĕ concentreze la granița Serbiei 5—6000 de ómenĭ, guvernulŭ sêrbescŭ a întrebatŭ pe celŭ bulgar în astă privință. Guvernulŭ bulgarŭ a declaratŭ, că sgomotele de felulŭ acesta suntŭ cu totulŭ neadevĕrate, și în acelașŭ timpŭ a negatŭ și înarmarea Vidinului.

Scirile foilorŭ francese, că Bulgarii au intențiunea a proclama la 14 Augustŭ aniversarea suirei pe tronŭ a principelui Ferdinandŭ, regatulŭ, nu suntŭ creḍute în cercurile guvernamentale din Belgrad; cu tóte astea guvernulŭ sêrbescŭ nu ar ridica nicĭ o obiecțiune în contra acestei proclamărĭ.

Situațiunea în Creta.

După scirile ce vinŭ din Creta, situațiunea devine totŭ mai neliniștitóre. Mĕsurile luate de puterĭ, pentru apĕrarea supușilorŭ lorŭ din Creta dau dovadă despre seriositatea situațiunei. In baia Suda se află deja corăbii de rĕsboiu de ale mai multorŭ puterĭ și alte corăbii suntŭ pe drumŭ într'acolo. Rusia a adresatŭ chiar o notă Turciei, făcênd'o responsabilă pentru siguranța vieții și averii supușilorŭ rușĭ din Creta. In ḍilele din urmă s'a vorbitŭ și despre o intenționată blocare a Cretei, dér nu se spune, care puterĭ vorŭ esecuta blocarea și încontra cărui statŭ, în contra cărorŭ planurĭ ar fi sĕ se ia acéstă mĕsură.

SCIRILE ḌILEI.

Cea mai vechiă carte românéscă tipărită. Pe spesele archiereului Dr. Gherasimŭ Timușŭ Pitișteanŭ, decanŭ alŭ facultății teologice din Bucurescĭ, s'a retipăritŭ *„Tetravangheliulŭ"* diaconului

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Cultulŭ și miturile lui Apollo la Elenĭ.

(Urmare.)

Intâiu era *Caliope*, musa eposului, care avea înaintea sa o tablă creată, unŭ stilŭ și unŭ valŭ de hârtiă. A doua era *Melpomene*, musa tragediei, desemnată cu vițe de viă (spre onórea lui Dionisos orĭ Bachus), cu mască de erou, cu sabiă, cu măciucă și cu coturnĭ (încălțăminte) înalțĭ. A treia era *Thalia*, musa comediei, representată cu o mască. A patra *Euterpe*, musa poesiei lirice, representată cu o flaută. A cincea *Terpsichore*, musa jocului și a corului, representată cu o liră în stânga, cu unŭ năișorŭ în drépta. A șésea *Erato*, musa cântecelorŭ de iubire și a mimicei, representată cu lira. A șéptea *Polihimnia*, musa imnelorŭ cu espresiunea meditătóre. A opta *Clio*, musa istoriei, representată cu unŭ valŭ de hârtiă desfăcutŭ, șeḍêndŭ lângă unŭ scrinŭ cu cărțĭ. In fine, a noua *Urania*, musa astronomiei și a matematicei, representată cu unŭ globŭ în stânga și cu unŭ compasŭ (circelŭ) în drépta. La Thespie, la piciorulŭ Heliconului în Beoția, aveau unŭ templu cu statuele lorŭ, asemenea lângă academia din Atena, lângă rîulŭ Ilisos. Spartanii le jertfiau înainte de începerea luptei pentru inspirațiunea și entusiasmulŭ ce le procura poesia. Jertfa consta din libațiunĭ.

Cortegiulŭ lui *Apollo* îlŭ înmulțiau mai departe Charitele (Grațiile), pe carĭ Homer le arată ca pe nisce ḍeițe ale plăcerii, fără ale arĕtă numĕrulŭ și originea. Hessiod ḍice, că-sŭ fiicele lui Joe și ale Oceanidei Eurinome. Tradiția menționéză trei: *Eufrosine* [seninéla, vioiciunea, veselia]; *Aglaia* [strălucirea, mărirea] și *Thalia*, ḍeița florilorŭ. Ele revarsă bucuriă în ceriu și pe pământŭ și tóte darurile de veseliă și plăcere. Suntŭ representantele și dătătórele amorului. In fine la cortegiulŭ lui *Apollo* iau parte și Horele. Ele suntŭ asemenea Grațiilorŭ, mai alesŭ în ceea ce privesce bucuria, care o au primăvéra la redeșteptarea și înflorirea ei. La horele acestui cortegiu, carĭ se țineau prin pădurĭ și văi umbróse și înflorite, atrăgeau și nimfele de pe isvórele, câmpiile și tufișurile învecinate. Aci venia și Dionisos cu Afrodita, ér ḍeii Olympului se coborau spre a privi jocurile lorŭ vesele. *Apollo*, ca conducĕtorulŭ lorŭ, se numia „Mugetes" representatŭ totdéuna în îmbrăcăminte completă.

Acum terminândŭ cu cestiunea, asupra căreia amŭ insistatŭ, credŭ, că mĕ voiu puté întórce și la ceea ce voiamŭ sĕ spunŭ adinéorea, adecă de a arĕta cum *Apollo*, ca ḍeu alŭ rĕsboiului, era privitŭ și ca ḍeu alŭ rĕsboiului, alŭ păcii, alŭ fundării de colonii ș. a.

Așŭ puté ḍice, că în privința acésta suntŭ două cause. Una fără îndoiélă este obiceiulŭ Grecilorŭ, ca, de câte-orĭ începeau vre'unŭ resbelŭ, sĕ întrebe pe oracolulŭ de sfatŭ; prin urmare orĭ-ce rĕsboiu, ce se purta, era din voința ḍeului și ca atare se credea, că însușĭ ḍeulŭ lua parte și conducea pe ostașĭ la luptă. In acestŭ sensŭ elŭ era adoratŭ în Atica ca *'Απόλλων Βοηδρόμιος*, adecă ca *Apollo*, care în cursulŭ sĕu repede merge în contra inimicului anunțândŭ strigătulŭ de luptă »βοή«, după cum acésta se vede cu ocasiunea sĕrbătorilorŭ Carneice, carĭ se țineau în Augustŭ. În Sparta acéstă sĕrbătóre avea unŭ aspectŭ curatŭ de luptă. Intréga poporațiune din cetate se desbrăca și mai multe ḍile de-arêndulŭ petrecea în corturĭ ca într'o tabĕră de rĕsboiu. Sĕrbătórea se ținea în Sparta cu mare sfințeniă. De aci s'a rĕspânditŭ la Cyrenae, o coloniă grecéscă pe țĕrmurulŭ nordicŭ alŭ Africei; afară de aceea la Rhodos și Sicilia, precum și în cetățile din Italia-inferióră. Sĕrbătórea se referia în acelașŭ timpŭ și la unŭ altŭ faptŭ, la acela alŭ lui *Apollo*, ḍeulŭ arșiței și alŭ pestilenței, dér acésta o reservămŭ până la timpulŭ sĕu. Aci vomŭ mai aminti numai, că *Apollo* la aceste sĕrbătorĭ se adora sub numele de *Carneios*, afară de insula Rhodos, unde se adora cu epitetulŭ *Στρατάγιος*, unŭ epitetŭ, ce-lŭ aflămŭ și la alțĭ ḍei de rĕsboiu, ca Ζεῦς *Στράτιος*, *Στρατηγός*, *"Αρης*, *Στράτιος*, *'Αθηνᾶ Στρατία*.

Cealaltă causă, care'lŭ arată pe *Apollo* ca ḍeu alŭ rĕsboiului, este aspectulŭ sĕu înarmatŭ. Amŭ vĕḍutŭ, că *Apollo*, când lupta deja în contra lui Pithon, era provĕḍutŭ cu arcŭ și cu tolbă, cu săgețĭ, cu carĭ străpunse pe monstrulŭ. Acéstă armatură face, ca *Apollo* sĕ apară ca celŭ mai putenicŭ dintre ḍei. Chiar și ḍeii în semnŭ de respectŭ se sculau înaintea lui, când se arăta pe Olympŭ. Purtarea acestei armăturĭ ne arată încă unŭ rolŭ, ce cade în competința acestui ḍeu. Săgețile si-

Coresi. Prefaţa la acéstă carte, care cuprinde 232 de pagine, a lucrat'o d-lŭ Constantinŭ Erbiceanu, profesorŭ la seminariulŭ centralŭ din Bucurescĭ. D-lŭ B. P. Hajdĕu ne spune, că tipăriturile au începutŭ în limba românéscă în anulŭ 1577, ér d-lŭ Erbiceanu argumentéză, că începutulŭ s'a făcutŭ în anulŭ 1560. Fragmente din Tetravangheliu au fostŭ până acum cunoscute numai din analele rĕposatului Timoteiu Cipariu şi din unŭ lexiconŭ lucratŭ de rĕposatulŭ profesorŭ G. Seulescu la „Tetravanghelŭ“ şi publicatŭ în „Buciumulŭ românŭ“ de Teod. Codrescu. Tetravangheliulŭ deplinŭ s'a aflatŭ prin întêmplarea următóre, spune „Rev. Pol.“: In vara anului 1888 archiereulŭ Dr. Gherasimŭ Timuşŭ, profesorulŭ Constantinŭ Erbiceanu şi Dr. Mironescu, făcêndŭ o escursiune la mănăstirea „Cioclanulŭ“ din judeţulŭ Buzéu, au descoperitŭ între alte manuscripte şi acéstă preţiósă scriere a lui Coresi.

***

Grindina, ce a cădutŭ luna trecută în comitatulŭ Odorheiului, după unŭ raportŭ alŭ viceşpanului de acolo, a nimicitŭ totalŭ sĕmĕnăturile din 20 comune, ér alte 22 comune au suferitŭ asemenea însemnate pagube parţiale. Peste totŭ paguba după unii ar fi de o jumĕtate de milionŭ. Viceşpanulŭ a cerutŭ dela ministrulŭ de interne unŭ ajutorŭ de statŭ de 20,000 fl. pentru a se cumpĕra sĕmênţă de sĕmĕnatŭ, ér de altă parte a cerutŭ sistarea esecuţiunilorŭ.

***

Grădina Nr. 5! Concertulŭ datŭ aséră de musica militară în grădina dela Nr. 5 a mulţămitŭ pe deplinŭ publiculŭ. Intre altele a fostŭ aplaudată şi romanţa „Despărţirea“ de Cavadia şi musica dreptŭ mulţămire a cântatŭ marşulŭ „Deştéptă-te Române“. Dér pe câtŭ de mulţămitŭ a fostŭ publiculŭ de concertŭ, pe atâtŭ de nemulţămitŭ a fóstŭ de serviciulŭ celŭ rĕu şi de aroganţa câte unui chelnerŭ. E în interesulŭ întreprindĕtorului d'a lua mĕsurĭ sĕ nu se mai petrécă neajunsurĭ ca cele de aséră.

***

Scandalŭ. Din Zelau se scrie, că în adunarea generală a magistratului orăşenescŭ de acolo s'a întêmplatŭ unŭ mare scandalŭ, spune bugetara din Cluşiu. Advocatulŭ K-s Lajos a făcutŭ o interpelaţiă în causa a doi vagabundĭ, despre carĭ se vorbia prin oraşŭ, că arŭ fi fostŭ brutalŭ trataţĭ din partea căpitanului de poliţiă — Matolcsi. La interpelaţiă, căpitanulŭ rĕspunse înfuriatŭ, că totulŭ este o minciună. De aci s'a iscatŭ certă, din certă a urmatŭ bătaiă. Interpelatorulŭ îi trase căpitanului o palmă, căpitanulŭ îi trase advocatului douĕ pălmĭ. A trebuitŭ sĕ vină nisce servitorĭ, ca sĕ-i despartă şi astfelŭ pălmile au încetatŭ. In ḑiua următóre, căpitanulŭ de poliţiă îşĭ trimise martorĭ la advocatŭ, ca sĕ-lŭ provóce la duelŭ. Advocatulŭ a rĕspunsŭ însĕ, că nu vrea sĕ se bată. De sigurŭ, că patrioţii din vorbă vorŭ fi şi membri ai Kulturegyletului.

Procesulŭ „Luminătorului“.

Pentru completarea raportului nostru publicatŭ în numĕrulŭ de Duminecă cu privire la procesulŭ de pressă alŭ „Luminătorului“, mai aducemŭ următórele amĕnunte după foile din Aradŭ:

La întrebările generale, puse de preşedinte în limba maghiară, acusatulŭ rĕspunde *românesce*, că se numesce Ioanŭ Barcianu, e de 38 anĭ, ḑiaristŭ, necăsătoritŭ, născutŭ în Sebeşulŭ-săsescŭ.

In *actulŭ de acusare*, procurorulŭ regescŭ *Parecz György* susţine, că Barcianu a scrisŭ în „Luminătorulŭ“ unŭ articulŭ întitulatŭ *„Anulŭ nou“*, care este cu totulŭ potrivitŭ pentru a nasce inimiciţiă între Românĭ şi Maghiarĭ. In sensulŭ articulului, purtarea Ungurilorŭ faţă cu Românii este o tirăniă, susţinută cu milióne de baionete; pe poporulŭ românŭ îlŭ strivescŭ cu ungurimea, cu dările, şi pe lângă asta li-se pretinde celorŭ apĕsaţĭ, ca sĕ ducă şi sĕ dea apĕsătorilorŭ aurŭ, smirnă, tămâiă şi sânge. Pacea ce-o avemŭ în ţéra acésta e omorîtóre pentru noi. Noi nu suntemŭ o naţiune écă-aşa, cădută din cerŭ, cum este naţiunea maghiară, căcĭ noi avemŭ popóre înrudite, avemŭ pe Italienĭ, Francesĭ, Spaniolĭ, carĭ ţinŭ sémă de esistenţa nóstră şi e vai de naţiunea aceea, care, stândŭ în fruntea unui statŭ, îşĭ eserceză puterea ce-o are pentru a asupri pe-o naţonalitate cu atâtea înrudirĭ. Décă ne plângemŭ, ne aruncă în temniţe etc. In actulŭ de acusare se ḑice mai departe că fiă-care şirŭ din articululŭ încriminat este plinŭ de ură în contra Maghiarilorŭ şi de aceea procurorulŭ cere pornirea procesului contra autorului articulului încriminatŭ.

Ioanŭ Barcianu rĕspunde prin interpretulŭ Dr. Georgiu Plopŭ, că atuncĭ, când a scrisŭ acestŭ articulŭ, n'a fostŭ condusŭ de ură contra poporului maghiarŭ, ci a voitŭ numai sĕ dea espresiune faptului, că poporulŭ românŭ nu este mulţumitŭ cu actualulŭ sistemŭ de guvernare.

Se cetescŭ apoi articulii încriminaţĭ „Nascerea Domnului“ apărutŭ în „Luminătorulŭ“ din 5 Ian. 1889 şi „Anulŭ nou“ din 12 Ian. 1889. Apĕrătorulŭ mai cere cetirea articulului de Crăciunŭ, apărutŭ în „Badapester Tagblatt“ din 25 Decemvre 1888; se cetesce în traducerea autentică a ministeriului de interne. Cu acestea terminându-se probaţiunea, ia cuvêntulŭ:

Procurorulŭ Parecz Gyorgy: Décă cineva, care trăesce afară de Ungaria, cetesce articolulŭ „Luminătorului“, elŭ vede din acelŭ articolŭ, că aicĭ se află unŭ poporŭ grozavŭ de apĕsatŭ, şi acelŭ poporŭ este poporulŭ românŭ. Atâtŭ de apĕsatŭ este acestŭ poporŭ, încâtŭ décă caută dreptate: îlŭ aruncă în temniţă, décă se plânge: este luatŭ în bătae de jocŭ. Acusatulŭ este convinsŭ, că mulţĭ chiar şi dintre Românii din Ungaria, cetindŭ acestŭ articolŭ, i-au datŭ creḑĕmêntŭ; de aci provine, că în patria acésta, unde fiă-care este egalŭ îndreptăţitŭ, mulţĭ Românĭ se simtŭ espatriaţĭ şi din asta causă se produce în inima lorŭ ură faţă cu Ungurii. Şi asemenĭ profeţĭ falsĭ o facŭ acésta nu dóră pentru-că situaţiunea în adevĕrŭ ar fi aşa, ci pentru ca sĕ satisfacă egoismului lorŭ şi pentru ca sĕ pótă pescui în confusia provocată de ei. Statulŭ trebue sĕ ia la gónă pe asemenĭ profeţĭ falsĭ, căcĭ deşi cea mai mare parte dintre Românĭ n'ascultă de ei, se află însĕ destui Românĭ, carĭ, fiindŭ mai puţinŭ inteligenţĭ, îi credŭ. Din observările ce le face Barcianŭ în articolulŭ încriminatŭ cu privire la revoluţiunea francesă urméză, că faţă cu Ungurii, Românilorŭ nu le rĕmâne alta, decâtŭ revoluţia, contra-starea cu arme şi desbinarea.

Astfelŭ de domnĭ agitatorĭ trebue luaţĭ la gónă, trebue pedepsiţĭ aşa, după cum prescrie codicele penalŭ şi după cum pretinde véḑa unui statŭ. Puterea acésta de a pedepsi este în mânile D-v., pedepsiţi-lŭ déră.

Apĕrătorulŭ Coriolanŭ Brediceanŭ: Celŭ ce face aşa, precum vré sĕ dovedéscă d-lŭ procurorŭ, adecă celŭ ce agitéză, — merită a fi pedepsitŭ, agitarea însĕ trebue dovedită prin fapte.

Faptŭ este, că postulatele naţionalităţilorŭ se desconsideră; faptŭ este, că naţionalităţile suntŭ asuprite şi noi căutămŭ dreptate. Aşĭ fi aflatŭ de lipsă, ca procurorulŭ, pentru a-şĭ basa acusaţiunea sa, sĕ arate, că în articululŭ încriminatŭ se află provocare directă cătră poporulŭ românŭ, care sĕ invólve delictulŭ prescrisŭ în §. 172. Astfeliu de provocare directă însĕ nu se află în articul. Se află óre în articululŭ încriminatŭ măcarŭ unŭ singurŭ cuvêntŭ, care sĕ îndemne pe Românĭ la ură în contra Maghiarilorŭ? Arate procurorulŭ regescŭ unŭ singurŭ Românŭ, care în urma cetirei acestorŭ articolĭ sĕ se fi revoltatŭ.

Basa acusaţiunei o forméză în casulŭ de faţă prejudiţiulŭ, ér prejudiţiulŭ se baséză pe credinţa falsă, că statulŭ maghiarŭ numai atuncĭ póte sĕ fiă mare şi liberŭ, când va fi cu totulŭ maghiarŭ.

Articulii încriminaţĭ, ḑice apĕrătorulŭ, au fostŭ numai localisaţĭ de acusatulŭ Bărcianu. Articulĭ de asemenĭ cuprinsŭ au apărutŭ mai înainte în fóia d-lui Apponyi „Budap. Tagbltt“ şi în „Egyetértés“. Cum? Atuncĭ n'au conţinutŭ agitare? Numai atuncĭ au devenitŭ agitatorĭ aceştĭ articulĭ când au apărutŭ şi în limba română? Apĕrătorulŭ se provócă la unŭ articulŭ de fondŭ alŭ lui „Egyetértés“, în care se ḑice: „Sistemulŭ coruptŭ şi despoiătorŭ alŭ lui Tisza érăşĭ a aprinsŭ foculŭ aţîpitŭ alŭ agitaţiunei naţionalităţilorŭ“. Cum? foile ungurescĭ nu agitéză?

Avemŭ lege de naţionalitate. Acésta e puţinŭ, dér nicĭ acestŭ puţinŭ nu se respectéză. Mai bine ar fi sĕ nu o avemŭ de locŭ, căcĭ celŭ puţinŭ nu s'ar mai da nascere la atâtea ilusiunĭ. Vorbiţĭ de egala îndreptăţire, dér se află óre măcarŭ unŭ singurŭ gimnasiu de statŭ românescŭ? Câtŭ de asupriţĭ suntŭ Românii se vede şi de acolo, că în orăşelulŭ Făgetŭ *nu li-s'a datŭ voiă Românilorŭ ca sĕ înfiinţeze o societate de lectură.* Statutele acestora erau decopiate din literă în literă după statutele societăţii ungurescĭ de lectură de acolo, şi cu tóte astea ministrulŭ Baross n'a concesŭ înfiinţarea societăţii românescĭ. (O darte din publiculŭ maghiarŭ strigă „eljen“. Preşedintele provócă la ordine).

Décă pe timpulŭ sistemului lui Bach s'ar fi comisŭ asemenĭ fapte în contra Maghiarilorŭ, ei de sigurŭ s'arŭ fi văeratŭ destulŭ; acum ne văerămŭ şi noi, căcĭ avemŭ dreptŭ s'o facemŭ acésta.

Procurorulŭ n'a amintitŭ finea articulului, unde se îndémnă Românii la linişte, pace şi supunere.

Românii nu suntŭ mulţămiţĭ cu starea actuală a lucrurilorŭ. Convingerea lorŭ este că actualulŭ sistemŭ de guvernare nu se mai póte susţiné şi de acésta trebue sĕ se ţină sémă. Actualulŭ sistemŭ trebue sĕ cadă, momentulŭ căderei va fi cu atâtŭ mai surprindĕtorŭ, cu câtŭ nu voiţĭ sĕ ascultaţĭ plângerile ridicate în contra lui. Apĕrătorulŭ amintesce cuvintele lui Kossuth, rostite în faţa a 850 de Maghiarĭ: Nisuinţa guvernului este de a ajunge la omnipotenţă, care, décă nu i se va pune stavilă din partea cetăţenilorŭ, va avé ca urmare minorenitatea politică“.

Nu cere iertare, nu graţiă, ci o judecată nepartială, şi atuncĭ reuşita causei sale este sigură, pentru-că causa lui este dreptatea.

Procurorulŭ *Parecz György*: Câtŭ de mare e nemulţămirea în patria nóstră, apare destulŭ de lămuritŭ chiar şi din vorbirea plină de amărâciune a apĕrătorului, dér că pentruce e acéstă nemulţămire, acésta nu o înţelege. O mână domnii aceştia, o mână mai departe până atuncĭ, până când mai au încă speranţă, că credinţa lorŭ se va străplânta în

---

gurŭ nimeritóre aducŭ atâtŭ nefericire, câtŭ şi fericire şi apĕrare. Elŭ e pe de o parte severŭ şi teribilŭ, pe de alta blând şi plinŭ de graţiă. In casulŭ primŭ se presentă ca ḑeulŭ morţii, alŭ pustiirei, ce adeseorĭ se vede în urma rĕsbóielorŭ, ḑeulŭ, care trimite ciumă şi mórte, bunăóră ca aceea a Acheilorŭ înaintea Troiei, despre care ne vorbesce Iliada. Homer ne mai arată, că *Apollo* cu sora sa Artemis omora şi ómenĭ singuraticĭ. Acésta se ḑicea despre acei ómenĭ, carĭ muriau fără a fi fostŭ consumaţĭ de bóle séu rane. Acéstă împrejurare făcu pe Elenii de mai târḑiu a-lŭ considera ca pe unŭ ḑeu alŭ luptei, nu însĕ de caracterulŭ acela alŭ lui *Ares*, ci de acela nobilŭ alŭ *Athenei*. Elŭ ajuta în luptă şi câştiga victoria, din care causă după luptă era onoratŭ cu peanulŭ séu cânteculŭ de victoriă, cu care a fostŭ întrodusŭ sĕrbătoresce în Delphi după victoria repurtată asupra Draconului Pithon. Rolulŭ acesta istoricesce se vede a'lŭ fi avutŭ înainte de resbelulŭ troianŭ, căcĭ Iliada amintesce, că după căderea lui Hectorŭ i-se destină unŭ peanŭ.

Dela *Apollo* celŭ înarmatŭ se cerea în timpŭ de lipsă ajutorŭ. In modulŭ acesta elŭ deveni unŭ ḑeu, care depărtéză crimele, unŭ ḑeu care espiéză crimele. Rolulŭ lui deveni analogŭ cu acela alŭ deiţei *Palas-Athena.* Puterea sa profeţitóre, care era întrebată de sfatŭ, îlŭ făcea chiar fundatorulŭ oraşelorŭ, ziditorulŭ coloniilorŭ şi alŭ organisării între cetăţenĭ. Miturile spunŭ, că însuşĭ a fostŭ, care a edificatŭ zidurile Troiei în unire cu *Poseidon*, ér Megara singurŭ. De aceea imaginea lui, lucrată fără nicĭ o artă, figura la fiă-ce casă de asupra uşei, ca unŭ simbolŭ, că elŭ supraveghéză stradele, locurile publice şi drumurile, de unde şi-a primitŭ numele de „*Agyeus*“; în scurtŭ elŭ protegea întrarea şi eşirea. Seminţii şi cetăţĭ întregĭ se puneau sub scutulŭ lui, de aceea era adoratŭ ca *Πατρῷος* şi *ἀρχηγέτης*, apoi *Γενέτωρ* cu care epitetŭ fŭ adoratŭ la Delos şi pe care Varro îlŭ traduce cu Genetivulŭ.

Intre epitetele mai însemnate mai era şi *προστάτης* şi *προγόνος*. In acéstă privinţă ne lămurescŭ unele legende, carĭ îlŭ arată pe *Apollo* ca părinte séu ca fundatorŭ alŭ oraşelorŭ. La cele de categoria primă aparţinŭ acelea, carĭ'lŭ arată ca părinte alŭ lui Ion, Doros, Driops. Lapithes, Syros, Amphithemis, Linos, Euripide şi alţii. Dintre fundatorii de oraşe erau consideraţĭ ca fii ai lui *Apollo*: Amphissos, Chairon, Dephos, Eleuther, Epidauros, Coronos, Cydon, Lycoreus, Marathos, Megareus, Miletos, Naxos şi alţii. Unele din acestea séměnă cu legenda romană, care face pe *Mars* părintele fundatorŭ alŭ Romei.

Aşa ne spune Nicandros, că Miletos, fiiulŭ lui *Apollo* şi alŭ lui Akakalis, fiindŭ espusŭ în o pădure, fŭ nutritŭ de nisce lupĭ, pe carĭ îi trimise tatălŭ sĕu până ce-lŭ aflară nisce păstorĭ.

In legătură cu idea de Apollo *πατρῷος* şi *ἀρχηγέτης* stă probabilŭ şi rolulŭ sĕu de conducĕtorŭ şi protectorŭ alŭ evlaniştilorŭ.

Era în timpurile cele mai vechĭ în Grecia, ca şi în Italia obiceiulŭ, că acei membri ai unei seminţii séu unei comunităţĭ, carĭ erau trimişĭ spre a funda colonii, a se consacra unui ḑeu, sub alŭ căruia scutŭ se puneau. Acestŭ ḑeu la Grecĭ nu era altulŭ, decâtŭ *Apollo* profetulŭ, ḑeulŭ patronŭ şi protopărintele atâtorŭ seminţii şi alŭ atâtorŭ fundatorĭ de oraşe. Ca atare elŭ era adoratŭ cu numele de: *Κτίστης*, *'Αγήτως*. *'Αγητής*, *'Αρχηγέτης*, *Οἰκιστής* şi *Δωματίτης*. Ómenii credeau, că *Apollo* visibil séu invizibil îi conducea şi la zidirea oraşului îi ajuta chiar cu mânile sale. Aşa îlŭ vedem cum menţionasem şi adenéórea, că zidesce Megara şi Troia. Aşa spune legenda despre întemeierea Crisei, că elŭ a adusŭ aci pe coloniştii Cretanĭ în formă de delfinĭ, ér la fondarea coloniei Cyrenae în forma unui corbŭ şi aşa mai departe. Coloniile căpĕtau numirea „*ex-voto*“ ḑeulŭ.

Până aci amŭ tratatŭ pe *Apollo* mai multŭ ca representantŭ alŭ luminei şi mai alesŭ alŭ luminei intelectuale; acuma sĕ-lŭ studiămŭ ca ḑeu propriu alŭ sórelui şi alŭ efectelorŭ sale fisice.

Semnificarea sa originală ca atare se vede fórte clarŭ în unele epitete, carĭ etimologicesce suntŭ uşorŭ de înţelesŭ şi carĭ trebue sĕ-lŭ caracteriseze ca pe ḑeulŭ luminătorŭ, ca pe unulŭ, ce este născutŭ în lumină şi trăesce în lumină, adecă *λύκειος* séu *λύκιος*, şi *λυκηγενής*, carĭ tóte se reducŭ la rădĕcină *λυκ* (a lumina); apoi *Φοῖβος* a cărui rădĕcină

inima tuturorŭ Româniloră. Cumcă însĕ Barcianu nu este aşa de nevinovatŭ, cum îlŭ arată apĕrătorulŭ, acésta este sigurŭ. Barcianu, *deşi scie bine unguresce, a credutŭ că e sub-demnitatea sa ca sĕ se foloséscă de limba oficială a statului.* De 22 de anĭ lucréză procurorulŭ pe tĕrêmulŭ justiţiei şi în acestŭ intervalŭ nu este în stare se arate unŭ singurŭ casŭ, ca sĕ se fi arestatŭ cineva pentru aceea, pentru-că e valachŭ.

Că statulŭ nu permite a se înfiinţa societăţĭ, cum s'a întêmplatŭ la Facetŭ, acésta provine de acolo, că respectivii folosescŭ şi societăţile ca mijlocŭ de agitare. Că lui Barcianu nu-i place actualulŭ guvernŭ, acésta o credŭ, dér cumcă nicĭ unŭ feliu de guvernŭ ungurescŭ nu i-ar plăcé, asta este sigurŭ; mai bine ca tóte i-ar plăcé guvernulŭ acela, alŭ căruia ministru-preşedinte sĕ fiă elŭ. Cere esemplara pedepsire a acusatului.

Brediceanu: Imprejurarea, că clientulŭ meu n'a vorbitŭ unguresce, acusatorulŭ publicŭ a escepţionat'o, măcar că i-ar fi servitŭ ca bunŭ prilegiu pentru a arăta actuala situaţiune şi pentru a dovedi, că în Ungaria esistă egală îndreptăţire. Guvernulŭ ungurescŭ tóte le sugrumă. Politica instrucţiunei publice este curatŭ şi unilaterală maghiară.

După acestea vorbì acusatulŭ *Barcianu* românesce timpŭ de trei pătrare de oră, arătândŭ, că elŭ a scrisŭ articululŭ ocasionalŭ, fără a avé intenţiunea sĕ agiteze. Se provócă la ceea ce scrie o fóiă unguréscă din Cluşiu, de unŭ an de dile ne'ncetatŭ, contra preoţilorŭ românescĭ, şi la ceea ce scrie o fóiă din Pojunŭ contra Evrailorŭ şi cu tóte astea acelorŭ foi nicĭ unŭ firŭ de pĕrŭ nu li-se atinge. Cere achitarea.

Verdictulŭ juriului îlŭ cunóscemŭ. Acusatulŭ a fostŭ *achitatŭ* cu 7 contra 5 voturĭ şi procuratura a fostŭ condamnată la restituirea speselorŭ, lichidate cu 73 fl. v. a.

Procurorulŭ a insinuatŭ nulitate.

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Din apropierea Betleanului, Iuliu 1889.

Domnule Redactorŭ! In séra de 28 Iuliu n. c. s'a datŭ în opidulŭ Betleanŭ, comit. Solnoc-Dobêca, o petrecere românéscă, premérsă de o representaţiune teatrală, constătătóre din douĕ bucăţĭ: „*Petra din casă*" şi „*Mama Angheluşa*", carĭ fură desĕvêrşite prin cântecululŭ: „*Arcaşulŭ*," esecutatŭ în corŭ. Persónele: 1. Eliă Mircea, păpucarŭ în Betleanŭ, a representatŭ pe Gregoriu Pâlciu, caminariulŭ. 2. Comisulŭ Nicu fù representatŭ prin Ioanŭ Diuganŭ, învĕţ. pop. 3. Florea Diuganŭ, din Betleanŭ, a representatŭ pe vĕduva Zamfira. 4. Ana Moldovanŭ pe Marghioliţa, fiica ei. 5. Pe Leonilŭ, vĕrulŭ Marghioliţei, l'a representatŭ Ioanŭ Morariu, păpucarŭ. 6. Doctorulŭ Franz Birman fù representatŭ prin Ioanŭ Şvagher, pantofarŭ, şi 7. pe hazlia Ţigană Ioana a representat'o fórte bine Nicolae Isianŭ, papucarŭ, venitŭ dela Sibiiu. In urmă 8. Unŭ feciorŭ de casă, representatŭ prin George Moldovanŭ.

Teatrulŭ, în genere luatŭ, a produsŭ multŭ efectŭ asupra publicului. Scena — adecă bina, cum dicŭ multĭ după nemţiă, — a fostŭ întocmită destulŭ de bine.

Mi-a plăcutŭ peste mĕsură înfăţişarea comisului prin I. Diuganŭ, care are deosebitŭ talentŭ pentru teatru. Multŭ m'a surprinsŭ şi succesulŭ, cu care fù representatŭ caminariulŭ din partea d-lui Eliă Mircea, papucarŭ. Ţinuta, gesturile, costumulŭ şi în urmă întrégă persóna înfăţişa clarŭ şi curatŭ pe caminarulŭ teatrului. Naivă a mai fostŭ şi Ana Moldovanŭ, fica Zamfirei, sub numele Marghioliţa; ér Florea Diuganŭ a sciutŭ face fórte bine pe vĕduva Zamfira, care este încă tinĕră şi ar vré sĕ se mărite, dér nu póte, căcĭ are fétă mare. Apoi mai acomodată persónă, care sĕ compună tipulŭ unui doctorŭ streinŭ în România, pe acele timpurĭ, decâtŭ d-lŭ Ioanŭ Şvagher, nu s'a pututŭ afla. Fórte bine a jucatŭ şi păpucarulŭ I. Morariu, ér Ţigana Ioana, jucată de Nicolae Isianŭ, a produsŭ multă ilaritate.

„*Mama Angheluşa*" a tost representată de Ioanŭ Diuganŭ cum se cade. Asemenea a reuşitŭ bine şi „*Arcaşulŭ*", cântatŭ de corulŭ diletanţilorŭ.

Nu trebue cu acéstă ocasiune sĕ se uite unŭ lucru, şi anume, că, ceea ce au ajunsŭ locuitorii Betlénului şi împrejurimea sĕ védă, este a se mulţumi scólei şi învĕţătorului, care din copii sĕrmanĭ a făcutŭ maestri şi ómenĭ cu stare, aşa, că astădĭ în Betlén, unde sunt şi multĭ streinĭ, profesioniştii suntŭ mai numai românĭ, ba chiar numai românĭ, ceea ce în alte locurĭ ferit'a ceriulŭ. Intr'adevĕrŭ, se potŭ astădĭ făli Românii din Betlénŭ cu fiiĭ lorŭ, carĭ ne facŭ onóre.

Ar fi fostŭ bine însĕ, décă joculŭ, în locŭ sĕ se fi începutŭ cu valsŭ, s'ar fi începutŭ mai bine cu vre-o horă someşană orĭ ardelénă, cum trebue sĕ se facă la orĭ ce petrecere românéscă. Cu privire la portulŭ românescŭ, care a fost representatŭ destulŭ de bine la acéstă petrecere, am sĕ dicŭ, că atâtŭ cocónele, câtŭ şi domnişórele, în prea marea lorŭ dorinţă de a plăcé şi a se întrece în haine, esageréză în costumŭ şi alunecă într'unŭ lucru condamnabilŭ. In acestŭ ţinutŭ s'ar puté purta cu fală portulŭ românescŭ de pe la Bârgău, unŭ portŭ care şi pe cele urîte — de cumva suntŭ şi de acestea — le face frumóse. Damele costumate ar face bine, credŭ eu, décă n'arŭ purta mănuşĭ, ér în locŭ de papucĭ lĭ-arŭ sta mai bine nisce ciobote micĭ roşii, căcĭ aşa e pe la noi şi pe Câmpiă. Nicĭ florile din pĕrŭ şi dela urechĭ nu trebue sĕ lipséscă. Şi le stă rĕu fetelorŭ nóstre a umbla cu pĕrulŭ retezat pe frunte, căcĭ aceea nu e românesce. Românceele nóstre sciu, că 'şĭ împletescŭ códă, ér în códă 'şĭ punŭ pantlică roşiă. Acésta e frumosŭ; dómnele nóstre însĕ ar trebui sĕ-şĭ pună pantlică naţională. Asemenea cerceii şi mai cu sémă mărgelele trebue sĕ fiă întru tóte aşa, după cum îi pórtă fata română ţĕrană. Şi pe când damele nóstre se împodobescŭ atât de frumosŭ cu costumulŭ românŭ, pentru ce sĕ nu o facă acésta şi tinerii noştri, mai cu sémă studenţii? In acest cas ar fi portulŭ naţionalŭ deplinŭ representatŭ şi atuncĭ opinca cu cătrinţa, şi şerparulŭ cu pieptarulŭ arŭ fi întru adevĕrŭ ridicate dela colibă pe arena salonului.

Am vĕdutŭ, la multe petrecerĭ, mai cu sémă pe unele neveste purtândŭ năframă roşiă pe vêrfulŭ capului. Unŭ ce streinŭ matronei române şi neacomodatŭ gustului românŭ. In loculŭ acesteia ar sta mai bine aşa disulŭ savonŭ séu vĕlulŭ vestalicŭ romanŭ, cu care şi până adĭ în fórte multe locurĭ se gată nevésta şi femeia română.

Aceste puţine observaţiunĭ mĭ-am permisŭ a le face, până când împrejurările îmĭ vorŭ permite sĕ facŭ unŭ studiu sistematicŭ asupra portului românescŭ.

Coresp.

Avisŭ.

P. T. domnĭ, carĭ voescŭ sĕ participe la adunarea generală a „Associaţiunei Transilvane, pentru literatura şi cultura poporului românŭ", care se va ţiné la 27 Augustŭ a. c. st. n. în Făgăraşŭ, suntŭ rugaţĭ a se insinua la subscrişii celŭ multŭ până în 23 Augustŭ a. c. st. n., spre a se puté lua dispoşiţiunile necesare în privinţa încuartirărei.

Spre încunjurarea eventualelorŭ neajunsurĭ se atrage atenţiunea tuturorŭ participanţilorŭ, carĭ vorŭ călĕtori pe linia ferată, sĕ calculeze a ajunge cu trenulŭ de diminéţă în 26 şi 27 Augustŭ a. c. la gara Homorodului, care este în depărtare de Făgăraşŭ cam 48 km., căcĭ la din contră, sosindŭ cu trenulŭ de séra, încuartirarea va fi nóptea împreunată cu greutăţĭ.

Totodată suntŭ rugaţĭ P. T. domnĭ participanţĭ, carĭ voescŭ sĕ li se comandeze trăsurĭ dela Homorodŭ la Făgăraşŭ, sĕ aviseze pe subscrişii.

Făgăraşŭ, în 5 Augustŭ 1889.

Iuliu Danŭ, adm. protop. **Ioanŭ Floria**, asesorŭ orfanalŭ,

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS".

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Berlinŭ, 8 Augustŭ. Cele ce se petrecŭ în Creta preocupă pe guvernulŭ germanŭ, care a observatŭ în timpulŭ din urmă semnele unei atitudinĭ ameninţătóre a Greciei faţă cu Turcia. Se crede aicĭ, că acţiunea Grecilorŭ este opera influinţei francese-rusescĭ.

Parisŭ, 8 Augustŭ. Arestarea căpitanului Bujac nu se adeveresce.

DIVERSE.

Eshumarea cadavrului lui Carnot. In sĕptĕmâna trecută s'a eshumat în Magdeburg cadavrulŭ lui Carnotŭ, tatălŭ actualului preşedinte alŭ republicei franceze. Cu tótă inimiciţia, ce domnesce între Francia şi Germania, eshumarea cadavrului s'a făcutŭ în modŭ de totŭ solemnŭ din partea autorităţilorŭ germane, precum se spune, la espresa poruncă împĕratului germanŭ. După desgropare s'a pusŭ în mişcare cortegiulŭ funebralŭ în frunte cu comandantulŭ generalŭ Schauroth. Acestuia îi urmară douĕ escadróne alese din armata de cavaleriă magdeburgică şi 4 batalióne de infanteriă din diferite regimente. Prefectulŭ francesŭ Ponbelle a datŭ pe séma sĕracilorŭ din Magdeburg 1000 fr., ér locot. Carnot 600 fr. La 4 Augustŭ a avutŭ locŭ în timpulŭ dimineţei ceremonia strămutării în Panteonulŭ din Parisŭ a rĕmăşiţelorŭ lui Carnot, Marceau, dela Tour d'Auvergne şi Baudin. Preşedintele republicei franceze, miniştrii şi tóte corpurile marĭ ale statului au asistatŭ la ceremoniă. Catafalculŭ era înălţatŭ pe peristilulŭ Panteonului. Mai multe discursurĭ s'au rostitŭ, din care unulŭ mai cu sémă alŭ d-lui Tirard, a amintitŭ virtuţile militare şi civice ale ilustrilorŭ morţĭ. D-lŭ Tirard a terminatŭ amintindŭ nóptea de 4 Augustŭ 1789, în care clasele privilegiate au renunţatŭ la speranţa unei împăcărĭ a tuturorŭ Francezilorŭ. După ce s'au pronunţatŭ discursurile, trupele compuse de infanteriă, de cavalerie şi de artileriă au defilatŭ înaintea catafalcului. In urmă cosciugurile s'au descinsŭ în boltă. Mulţimea era imensă în giurulŭ Panteonului. D-lŭ Carnot a fostŭ fórte aclamatŭ cu strigătele de: „Trăiéscă Carnot! Trăiéscă Republică"!

Spintecătorulŭ Jack. Din Londra se scrie, că celŭ puţinŭ de douĕ orĭ pe di se anunţă prinderea spintecătorului Jack. In cele mai multe casurĭ însĕ cei ce se declară de Jack suntŭ séu beţiv séu nebunĭ. Ferberea în Londra nu se póte descrie, ér frica femeilorŭ din clasele de josŭ, — omorîtorulŭ numai dintre acestea îşĭ alege jertfele, — e aşa de mare, încâtŭ séra nu mai cutéză a eşi singure, ér nenorocitele, carĭ rătĕcescŭ nóptea pe stradele din Whitechapel, umblă numai câte 3—4 la olaltă. Asta ar fi bună preîngrijire, dér s'a constatatŭ, că monstrulŭ a atăcatŭ numai femei îmbĕtate, pe carĭ le tîrăia într'unŭ locŭ ascunsŭ. Apoi în beţiă dispare precauţiunea.

Castle-Altey, unde s'a întêmplatŭ omorulŭ din urmă, este unŭ feliu de ulicióră înfundată, de carĭ suntŭ multe în despărţĕmêntulŭ Whitechapel, cu o singură eşire, pe care ar fi pututŭ scăpa omorîtorulŭ, de nu cumva se va fi ascunsŭ într'una din casele de pe de laturĭ. Casele au fostŭ cercetate cu deamĕruntulŭ, de asemenea trăsurile, carĭ suntŭ peste nópte în ace a ulicióră, — Alice Mackenzie se găsise între douĕ trăsurĭ. Imbrăcată cu sdranţe murdare, în picіórele góle, cu nisce cisme fără talpă şi mórtă de biată, aşa o vĕduseră pe femeia asta semenele ei puţinŭ înainte de omorŭ. Momentulŭ, când a fostŭ omorîtă, se putea constata, binişorŭ fiindŭ-că pământulŭ sub nenorocita era uscatŭ şi numai atuncĭ începuse o plóiă.

Istoria este aceeaşĭ. Tóte femeile şi fetele acestea, drojdiile poporaţiunei din Whitechapel, n'au culcuşŭ hotărîtŭ; n'au banĭ, şi nu părăsescŭ cârciumele, decâtŭ ca sĕ facă parale, pentru a se întórce éră 'n ele, sĕ bee mai departe. Trebue sĕ fi vĕdutŭ cineva acéstă parte înfricoşată a Londrei, ca sĕ-şĭ facă închipuire de orgiile şi lucrurile, ce se petrecŭ acolo. Féra, botezată cu înspăimêntătorulŭ nume de spintecătorulŭ Jack, îşĭ póte ucide jertfa cu cea mai mare uşurinţă, fără sĕ se témă de poliţiştĭ, carĭ cu paşii lorŭ greoi, îi dau de scire când se apropiă.

Detectivii dau cu socotélă, că omorîtorulŭ ar fi unŭ marinarŭ de pe corăbiile, cu carĭ se aducŭ vite de tăiatŭ din Hollanda în Londra. Presupunerea asta se baséză pe faptulŭ, că marinarii aceştia de câte orĭ vinŭ în Londra, totdéuna cercetéză despărţĕmêntulŭ Whitechapel. Cercetatu-s'au tóte corăbiile, dér fără nicĭ unŭ resultatŭ.

Dintre tóte, cea mai probabilă presupunere este a unui dr. Forber Winslow, medicŭ renumitŭ pentru smintiţĭ. Elŭ dice, că omorîtorulŭ trebue sĕ fiă unŭ individŭ smintitŭ, slobodıtŭ ca vindecatŭ dintr'o casă de sănĕtate. Nebunia acestuia îi vine în anumite restimpurĭ, atuncĭ comite fărădelegea, nebunia îi dispare şi nu-şĭ mai aduce aminte de cele întêmplate. Mediculŭ propune regimului sĕ se conscrie toţĭ indivіdii, carĭ au fostŭ în casele de sănĕtate, şi sĕ se cerceteze după traiulŭ lorŭ; i-s'a replicatŭ, că metoda asta este prea complicată şi ar cere prea multŭ timpŭ pentru realisare, de aceea nu s'a primitŭ.

Rectificare. In numĕrulŭ 166 alŭ „Gazetei" în articululŭ de fondŭ s'au strecuratŭ câteva erorĭ, pe carĭ le rectificămŭ. In locŭ de 64 comune române, sĕ se cetéscă *87 comune romane*, în locŭ de scaunulŭ Cuicului mare = *Cincului mare*, în locŭ de aruncatŭ = *alungatŭ* din Ardélŭ, în locŭ de Budapesta-Buttka = Budapesta-*Ruttka*.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 8 Augustŭ st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argintŭ românescŭ -	„	9.43	„	9.46
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.49	„	9.52
Lire turcescĭ - - -	„	10.70	„	10.75
Imperialĭ - - - -	„	9.70	„	9.75
Galbinĭ .	„	5.60	„	5.65
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	122.50	„	123.50
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

φαF de-asemenea însémnă a lumina. *Apollo* λύκειος séu λύκιος avea cultulŭ la Argos. In acéstă localitate îi deduceau numele dela λύκος (lupŭ), ceea ce însĕ se razimă numai pe o etimologiă falsă poporană şi se esplică pe de o parte din perderea timpuriă a unui substantivŭ formatŭ dela rădĕcina λυκ în însemnare de lumină, pe de altă parte în împrejurarea, că lupulŭ era consacratŭ lui *Apollo*. Aci aparţinŭ şi epitetele, carĭ caracteriséză radele aurii ale luminei, cum este χρυσοκόμας apoi αἰγλήτης dela Anaphe, apoi *Apollo* ἐπόψος epitetŭ, ce-lŭ întêmpinămŭ şi la *Zevs*, în fine *Apollo* ἑῷιος dela Thynias şi ἐνάβρος din Creta. Amêndouĕ aceste nume trebue sĕ semnifice pe deulŭ sórelui, care rĕsare, pe deulŭ învingĕtorŭ asupra nopţii şi asupra ernei. Ca atare elŭ avea de soră pe *Artemis*, care în raportŭ cu evoluţiunea, ce o suferì *Apollo*, ca din deulŭ simplu alŭ luminei sĕ devină suveranulŭ absolutŭ în loculŭ lui *Helios*, deveni şi ea din deiţa nopţii deiţa lunei, luândŭ astfelŭ loculŭ *Şelenei*, sorei lui Helios.

(Va urma).

Nr. 368—1889.

CITAŢIUNE.

Maria George Simonŭ Strîmbu, gr. cat. din Vadŭ, în 24 Februariu a. c. a intentatŭ procesŭ divorţialŭ contra bărbatului ei *George Cosgaria*, gr. cat. de acolo, căruia i-s'a comunicatŭ acţiunea spre rĕspundere în 23 Aprilie a. c.; însĕ numitulŭ bărbatŭ, nevoindŭ a rĕspunde nicĭ a-şĭ pune pe altcineva de representantŭ, s'a depărtatŭ din comună şi nu i-se póte afla ubicaţiunea; de aceea este citatŭ prin acésta: ca în terminŭ de *6 lunĭ* sĕ se presenteze la forulŭ matr. gr. cat. de I instanţă alŭ Făgăraşului; altcum va fi înlocuitŭ prin curatorŭ „ad actum“.

Dela presidiulŭ forului matr. del. gr. cat. de I instanţă alŭ vicariatului Făgăraşului.

Făgăraşŭ, în 4 Augustŭ 1889.

Basiliu Raţiu,
vicarŭ.

136,3—2

Nr. 367—1889. 135,3—2

EDICTŬ.

George David Filipŭ Popa, gr. cat. din Vadŭ, de 9 anĭ părăsindu-şĭ femeia, pe *Maria Popa* gr. cat. din Vadŭ, şi neaflându-i-se ubicaţiunea, este provocatŭ prin acésta: ca în terminŭ de *unŭ anŭ* sĕ se presenteze înaintea forului matr. gr. cat. de I instanţă alŭ Făgăraşului, căcĭ în absenţa lui se va da cursŭ liberŭ procesului şi i-se va pune din oficiu curatorŭ „ad actum“.

Dela presidiulŭ forului matr. del. de I instanţă alŭ vicariatului Făgăraşŭ.

Făgăraşŭ, în 4 Augustŭ n. 1889.

Basiliu Raţiu,
vicarŭ.

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Administraţ. „Gaz. Trans“.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.—	8.—		
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
Oradea-mare		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.16	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.05	1.57	4.49
Huiedin		9,35	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.35	5.26	6.56
Cluşiu	11.02			7.15
Apahida	11.23			7.48
Ghiriş	12.44			9.13
Cucerdea	1.27			10.04
Uióra	1.34			10.12
Vinţulŭ de susŭ	1.42			10.19
Aiud	2.07			10.45
Teiuşŭ	2.26			11.34
Crăciunelŭ	3.11			12.11
Blaşiu	3.24			12.29
Micăsasa	3.54			1.10
Copşa mică	4.09			1.30
Mediaşŭ	4.39			2.14
Elisabetopole	5.11			2.54
Sighişóra	5.45			3.35
Haşfalĕu	6.12			4.07
Homorodŭ	7.32			5.54
Agostonfalva	8.17			6.39
Apatia	8.37			7.13
Feldióra	9.06			7.45
Braşovŭ	9.45			8.32
Braşovŭ	1.55	5.32		
Timişŭ	2.53	6.15		
Predealŭ	3.28	6.47		
Bucurescĭ	9.35	11.50		

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerată	Tren de persóne	Trenŭ mixt
Bucurescĭ		4.40	7.30	*)
Predealŭ		9.12	1.14	5.03
Timişŭ		9.41	1.45	6.22
Braşovŭ	—.—	10.17	2.32	7.23
Braşovŭ	4.54		7.07	
Feldióra	5.37		7.44	
Apaţa	6.15		8.09	
Agostonfalva	6.43		8.29	
Homorodŭ	7.31		9.07	
Haşfalĕu	9.09		10.34	
Sighişóra	9.33		10.46	
Elisabetopole	10.02		11.09	
Mediaşŭ	11.04		11.35	
Copşa mică	11.24		12.19	
Copşa mică	11.39		11.59	
Micăsasa	11.57		12.15	
Blaşiu	12.30		12.43	
Crăciunelŭ	12.45		12.55	
Teiuşu	1.13		1.07	
Aiudu	2.18		2.11	
Vinţulu de susŭ	2.48		2.33	
Uiora	2.56		2.40	
Cucerdea	3.14		2.46	
Ghirişŭ	4.01		3.27	
Apahida	5.28		4.47	
Cluşiu	5.56		5.08	
Cluşiu	6.45	5.32		8.—
Nădăşelŭ	7.06			8.36
Gîhrbău	7.22			9.02
Aghireşŭ	7.37	6.11		9.32
Stana	8.03			10.11
B. Huiedin	8.24	6.43		10.51
Ciucia	9.04	7.12		12.16
Bucia	9.20			12.50
Bratca	9.37			1.19
Rév	9.55	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.20	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
Oradea-mare	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.19	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.31	11.51	3.29	11.51
Budapesta	6.30	1.55	7.45	9.55
Viena	1.40	7.15	6.05	

*) Comunică numai în fiecare Vinerĭ.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Aradŭ		3.53	5.36
Aradŭ	2.17	4.29	6.06
Glogovaţŭ	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Paulişŭ	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Bêrzava		6.23	7.57
Soborşinŭ		7.20	8.42
Zamŭ		7.55	9.11
Gurasad.		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicica		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Orăştia		11.—	11.39
Şibotŭ		11.29	12.01
Vinţulŭ de josŭ		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiuşu	9.54	1.06	1.24

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşu	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.03	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicĭca	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Guraşada	4.08	7.32	
Zamŭ	4.44	8.03	
Soborşinŭ	5.30	8.38	
Bêrzava	6.27	9.27	
Conopŭ	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Paulişu	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovaţ	8.28	11.16	7.25
Aradu	8.42	11.30	7.44
Aradu	9.20	12.05	
Szolnok	2.22	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Haţegŭ	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Baniţa	11.50	3.53
Petroşenĭ	12.30	4.25

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradu	6.12	4.12
Aradulŭ nou	6.36	4.38
Németh-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timişóra	9.04	6.50

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Németh-Ságh	8.36	3.13
Aradulŭ nou	9.11	3.51
Aradu	9.27	4.05

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	6.—
Sighişóră	8.56

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică		2.05	4.35
Şeica mare		2.38	5.05
Lómneşŭ		3.22	5.46
Ocna	8.—	3.46	6.17
Sibiiu	8.35	4.18	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	2.30	9.10	9.50
Ocna	3.04	9.37	10.14
Lómneşŭ		10.05	10.40
Şeica mare		10.40	11.10
Copşa-mică		11.09	11.35

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.51	11.11	4.15
M.-Bogata	4.06	11.20	4.41
Iernutŭ	4.43	11.57	5.28
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.44
Miraşteu	5.21	12.36	6.08
Oşorheiu	5.40	12.55	6.27
Oşorheiu	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.35	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oşorheiu		10.—	9.49
Oşorheiu	6.45	12.15	10.20
Miraşteu	7.05	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.28	12.58	11.02
Iernutŭ	7.50	1.19	11.23
M. Bogata	8.23	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.31	2.02	12.06
Cheţa	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Pisk

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.30
Ţagŭ-Budatelecŭ	7.27
Bistriţa	11.—

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	3.—
Ţagŭ-Budatelecŭ	6.49
Murĕşu-Ludoşŭ	9.35

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.